

FENT I DESFENT

De més verdes en maduren

—Verdes! —sí, decididament, les volia de color verd.

—D'acord. I quin to li agradaria més?

Abans no ha processat la pregunta, la dependenta escampa sobre el taulell un munt de tovalloles de tots els verds possibles.

«Aquesta pell no deu haver vist mai el sol. I que vagi tota vestida de blanc tampoc no hi ajuda gaire. Potser és que ha de fer joc amb la botiga», pensa mentre desvia la mirada cap a l'únic pany de paret que trenca la incòmoda uniformitat. Una prestatgeria, blanca, el divideix en infinitat de ninxols, blancs, que contenen centenars de tovalloles plegades i ordenades amb pulcritud seguint estrictes sèries cromàtiques.»

—Verd oliva? —li suggereix la noia.

«L'avi sempre es feia una infusió d'*alivereta* per fer abaixar la pressió... potser no en va prendre prou perquè fa temps que cria malves... També és veritat que mai no va posar els peus a cal metge. Si l'euga li clavava una guitza, unes bones fregues amb esperit de vi el deixaven com nou. Mal d'orella? S'hi posava un all pelat i calentó. La pell exterior, blanca i sedosa, la guardava per quan li sortia una pansa als llavis. Quan va morir, només li faltava un queixal que es va fer saltar burxant amb un punxó de bruc.»

—Aquest verd lloro és molt alegre.

«D'alegre, també n'era el lloro d'en Tomàs. I força impertinent, aquella pobra dona va acabar plorant de les barbaritats que li deia... El lloro, no, però Chez Tomàs ens va portar a Europa sense haver d'anar més lluny de Llafranc. En James semblava sortit d'una pel·lícula en *technicolor*. Jo, d'una en blanc i negre.»

—O aquest verd menta, que és menys cridaner, però molt fresc.

«Per la festa major, la mare va estrenar un vestit preciós, molt elegant. Vam anar a fer un gelat i jo en vaig demanar un de menta que, a ella, li va empastifar la falda i, a mi, el dia. No em va dir res. No calia. Amb una sola mirada n'hi havia prou per fer-te saber que eres culpable davant de déu i de la humanitat sencera... No ho sé, si m'agradava gaire la fira... Després de tot un any, era emocionant poder tornar a pujar als *cavallitus*, pescar tortugues, conduir els autos de xoc o aconseguir alguna galindaina a la tómbola o amb l'escopeta de balins; però la calor, la pols, la gentada i aquella mescla agressiva d'olors que es magnificaven cada cop que els pares trobaven parents, amics i veïns als quals calia dedicar uns quants petons i una bona estona a peu dret, diluïen considerablement l'esperat retrobament. Sempre em va fer l'efecte —i encara me'l fa— que, en aquestes ocasions, la gent exhala tota la simpatia i l'amabilitat retingudes fins aleshores.»

—Potser les de color verd pistatxo?

«I aquell va i em suspèn l'examen de català per haver escrit *pistatxo* en comptes de *festuc*. I ara mira: *pistatxo*, *caldo*, *guapo*... ja són al diccionari. I *tablet*, *mail*, *fake*, *bullying*, *hub*, *start-up*... poc se'n deu faltar. I quina fam de paraules, que teniem! Ganes d'aprendre'n de noves, d'estrenar-les i fer-les servir... desacostumar-nos de les velles i d'acollir-nos excepcionalment a una norma, malgrat la petita esgarrifança sonora que et naixia tan bon punt acabaves de dir *bústia*, *vorera*... o de sentir el sogre de la pobra Sue Ellen acusant-la de ser un *pendó*. El català sortia del cercle familiar per omplir el carrer, l'art i la cultura. El plaer de saber-lo i sentir-lo literari no era només un dret; era un desig compartit que ens unia, un senyal d'identitat i

Il·lustració: Jordi Sàbat

de prestigi que ens agradava alimentar i veure créixer. Un dia vam deixar emmagrir la llengua —com tantes altres coses— i avui és ben a prop de morir d'inanició.»

La noia comença a fer ballar els dits sobre el taulell, impacient davant de tanta indecisió.

—Pensi que el verd és el color de l'esperança!

«Em tocarà la loteria i cancel·laré la hipoteca! No, això segur que no, però potser encara em podré reconciliar amb el sistema i creure en els polítics...I segurament, amb el temps, la intel·ligència vencerà l'estupidesa i el món deixarà d'estar regit per l'ambició, l'interès i l'egoisme...»

—Sí. L'esperança era verda i se la va menjar un burro.

—Com diu?

—No res. No em facis cas. Saps què? *Do'm* les negres, *do'm*. No s'hi veuran tant les taques i serem més congruents.

| Nuri Sàbat |

Fent i Desfent és una secció que vol donar a conèixer obres de creadors vinculats amb Palafrugell aparellant literatura i arts visuals.

Coordinació: Anna Aguiló, Marta Gallart i Conxa Saurí.